

Tomasz Klibengajtis
HIOBS WEIB IN DER EXEGESE
DER LATEINISCHEN KIRCHENVÄTER
Ein Beitrag zur patristischen Frauenforschung

ŻONA HIOPA W EGZEGEZIE ŁACIŃSKICH OJCÓW KOŚCIOŁA
Przyczynek do badań nad feminologią w patrystyce

Streszczenie

Niektóre kierunki współczesnych teologii feministycznych oskarżają całą tradycję chrześcijańską, a szczególnie Ojców Kościoła, o mizogynizm. Oskarżenia te nie zawsze bywają dostatecznie udokumentowane źródłowo, gdyż dotychczas nikt nie zadał sobie trudu przebadania wszystkich wątków kobiecych u wszystkich Ojców Kościoła. Niniejszy artykuł zamierza przebadać ewentualny mizogynizm Ojców w tym wąskim zakresie ich twórczości jakim jest egzegeza Job 2, 9. Żona Hioba wzywająca swojego męża do złorzeczenia Bogu jest z pewnością przykładem kobiety błędzącej, a sposób jej strofowania przez Ojców z pewnością zaświadczy o ich stosunku do kobiet jako takich. Po przedstawieniu współczesnego stanu badań dotyczących żony Hioba, zaprezentowane zostaną różne lekcje Job 2, 9 występujące w LXX, w Wulgacie oraz w tłumaczeniach współczesnych wraz z problematyką z tych różnic wynikającą. Następnie ukazane zostaną fragmenty na temat żony Hioba występujące w starotestamentalnym apokryfie *Testamentum Hiobs* – tekście znanym niektórym Ojcom. Kolejno przedstawiona zostanie egzegeza Job 2, 9 występująca w pismach: Tertuliana, Cypriana z Kartaginy, Hilarego z Poitiers, Zenona z Werony, Ambrożego, Gaudentego z Brescii, Hieronima, Augustyna, Wiktora z Wity, Kasjodora oraz Grzegorza Wielkiego. U prawie wszystkich tych autorów pojawiają się takie wspólne wątki jak: (1) dobra wola i miłość żony Hioba wykorzystana przez posługującego się nią szatana; (2) krótkowzroczność jej postępowania; (3) paralelizm kuszenia Hioba przez żonę i Adama przez Ewę; (4) symbolizm żony Hioba jako strony kuszącej w zmaganiach wszystkich wierzących. Oprócz jednej wypowiedzi Ambrożego, która padła w kontekście jego konfliktu z cesarzową Justyną, żaden z wymienionych autorów nie przy-pisuje negatywnych walorów ani kobiecości żony Hioba ani kobiecości jako takiej. Natomiast Augustyn – jako jedyny odchodząc od androcentrycznej perspektywy pozostałych Ojców – empatycznie ukazuje położenie żony Hioba. Augustyn najprawdopodobniej wykorzystał w tym celu wcześniejszy tekst Bazylego Wielkiego, który w swym opisie żony Hioba posłużył się LXX i *Testamentum Hiobs*. Analiza patrystycznej egzegezy Job 2, 9 nie potwierdziła tezy o mizogynizmie Ojców Kościoła, potwierdzając jednak androcentryzm ich teologicznego podejścia.